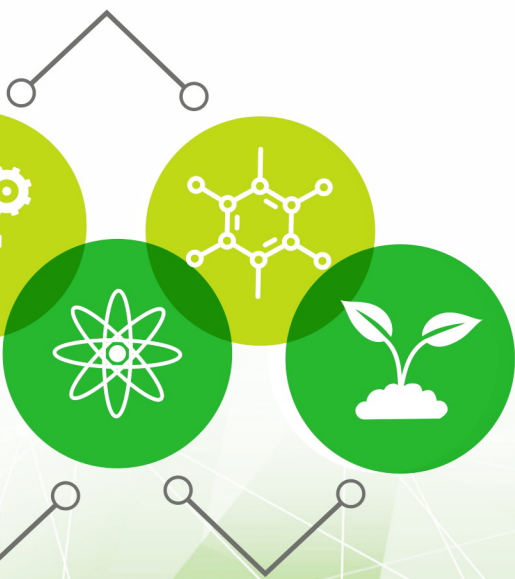

ISSN 2524-0986

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

ЖУРНАЛ

Выпуск 2(58)
Часть 6

Переяслав
2020

АКТУАЛЬНЫЕ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ

ВЫПУСК 2(58)

Часть 6

Февраль 2020 г.

ЖУРНАЛ

**Выходит – 12 раз в год (ежемесячно)
Издается с июня 2015 года**

Включен в наукометрические базы:

РИНЦ http://elibrary.ru/title_about.asp?id=58411

Google Scholar

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=JP57y1kAAAAJ&hl=uk>

Бібліометрика української науки

http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=journals

Index Copernicus

<http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24785301,3.html>

Переяслав

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

Главный редактор:

Коцур В.П., доктор исторических наук, профессор, академик Национальной академии педагогических наук Украины

Редколлегия:

Базалук О.А.	д-р филос. наук, профессор (Украина)
Доброскок И.И.	д-р пед. наук, профессор (Украина)
Кабакбаев С.Ж.	д-р физ.-мат. наук, профессор (Казахстан)
Мусабекова Г.Т.	д-р пед. наук, профессор (Казахстан)
Смырнов И.Г.	д-р геогр. наук, профессор (Украина)
Исак О.В.	д-р социол. наук (Молдова)
Лю Бинцян	д-р искусствоведения (КНР)
Тамулет В.Н.	д-р ист. наук (Молдова)
Брынза С.М.	д-р юрид. наук, профессор (Молдова)
Мартынюк Т.В.	д-р искусствоведения (Украина)
Тихон А.С.	д-р мед. наук, доцент (Молдова)
Горашенко А.Ю.	д-р пед. наук, доцент (Молдова)
Алиева-Кенгерли Г.Т.	д-р филол. наук, профессор (Азербайджан)
Айдосов А.А.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Лозова Т.М.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Сидоренко О.В.	д-р техн. наук, профессор (Украина)
Егизарян А.К.	д-р пед. наук, профессор (Армения)
Алиев З.Г.	д-р аграрных наук, профессор, академик (Азербайджан)
Партоев К.	д-р с.-х. наук, профессор (Таджикистан)
Цибулько Л.Г.	д-р пед. наук, доцент, профессор (Украина)
Баймухамедов М.Ф.	д-р техн. наук, профессор (Казахстан)
Мусабаева М.Н.	д-р геогр. наук, профессор (Казахстан)
Хеладзе Н.Д.	канд. хим. наук (Грузия)
Таласпаева Ж.С.	канд. филол. наук, профессор (Казахстан)
Чернов Б.О.	канд. пед. наук, профессор (Украина)
Мартынюк А.К.	канд. искусствоведения (Украина)
Воловык Л.М.	канд. геогр. наук (Украина)
Ковальська К.В.	канд. ист. наук (Украина)
Амрахов В.Т.	канд. экон. наук, доцент (Азербайджан)
Мкртчян К.Г.	канд. техн. наук, доцент (Армения)
Стати В.А.	канд. юрид. наук, доцент (Молдова)
Бугаевский К.А.	канд. мед. наук, доцент (Украина)
Цибулько Г.Я.	канд. пед. наук, доцент (Украина)

Актуальные научные исследования в современном мире // Журнал - Переяслав, 2020. - Вып. 2(58), ч. 6 – 169 с.

Языки издания: українська, русский, english, polski, беларуская, казакша, o'zbek, limba română, кыргыз тили, ჯაქრენი

Сборник предназначен для научных работников и преподавателей высших учебных заведений. Может использоваться в учебном процессе, в том числе в процессе обучения аспирантов, подготовки магистров и бакалавров в целях углубленного рассмотрения соответствующих проблем. Все статьи сборника прошли рецензирование, сохраняют авторскую редакцию, всю ответственность за содержание несут авторы.

УДК 001.891(100) «20»

ББК 72.4

A43

СОДЕРЖАНИЕ

СЕКЦИЯ: ПЕДАГОГИКА

Mehdiyeva Zeynab (Nakhchivan, Azerbaijan) FORMATION OF STUDENTS' LIFE SKILLS USING TEACHING TECHNIQUES AT LIFE SCIENCES LESSONS	6
Nazarenko Iryna (Kyiv, Ukraine) LEARNING PROCESS IMPROVEMENT WHILE TEACHING ENGLISH TO FUTURE PROGRAMMERS WITHIN THE FRAMEWORK OF INTERDISCIPLINARY APPROACH	12
Nazarenko Irina Nikolaevna (Kyiv, Ukraine) CREATIVE THINKING DEVELOPMENT WHILE TEACHING ENGLISH SPEAKING TO FUTURE SOFTWARE ENGINEERS	16
Valiyeva Sevinj (Nakhchivan, Azerbaijan) FORMATION OF SENSITIVE AND CARING ATTITUDE OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN TO NATURE IN LIFE SCIENCE LESSONS	19
Varianko Tetiana, Ivanchenko Larysa (Kyiv, Ukraine) THE COMMUNICATIVE ORIENTATION OF TEAM WORK AT THE FOREIGN LANGUAGE LESSONS AT TECHNICAL HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	27
Акимбеков Ерлан Толеуович, Акимбекова Алмагуль Фазылкаримовна (Нур-Султан, Казахстан) ОСНОВНАЯ ЦЕЛЬ – КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАНИЯ	32
Артемяева Анастасия Александровна, Сергеева Марина Варисовна (Йошкар-Ола, Россия) УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ КОНСАЛТИНГ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ УЧРЕЖДЕНИИ	36
Биболаева Макпал Бахытовна, Ярымхапова Шолпан Улукбановна (Шымкент, Казахстан) ПАТРИОТИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ МОЛОДОГО ПОКОЛЕНИЯ - ОСНОВНОЕ СОСТОЯНИЕ ДУХОВНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ	40
Байкадамов Нуркен Турарович, Лучанинова Альбина Анатольевна, Мустафина Алма Сабитовна, Александрова Марина Леонидовна (Костанай, Казахстан) ВОПРОСЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ РК В УСЛОВИЯХ ВХОЖДЕНИЯ В МИРОВОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВО.....	44
Воробьева Оксана Игоревна (Барнаул, Россия) ПРОБЛЕМА КОМПЛЕКСНОСТИ В ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ ИНСТИТУТА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА	49
Воробьева Оксана Игоревна (Барнаул, Россия) ОБЕСПЕЧЕНИЕ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАНИЯ В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ГОТОВНОСТИ БАКАЛАВРОВ	54
Гордієнко Тетяна Володимирівна (Ніжин, Україна) ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА У ПОЧАТКОВИХ КЛАСА	60

Дитюк Світлана Олексіївна, Сулятицький Анатолій Вікторович, Тесаловська Ольга Борисівна (Харків, Україна) ТРУДНОЩІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	65
Ибрагимова Рано (Ташкент, Узбекистан) НОВЫЕ КОММУНИКАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В КАЧЕСТВЕ УЧЕБНЫХ МОДЕЛЕЙ В СПЕЦИАЛИЗИРОВАННЫХ КЛАССАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА.....	70
Ишкuvatov Валикул Турдиевич (Тошкент, Узбекистан) МИЛЛИЙ ОИЛАВИЙ МАРОСИМЛАРНИ ЎТКАЗИШ МАСАЛАЛАРИ ХУСУСИДА (ЎЗБЕКИСТОН МИСОЛДА).....	74
Комаров Веніамін Іванович (Львів, Україна) ПЕРСПЕКТИВНИ НАПРЯМКИ ВИКЛАДАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	80
Комиссарова Татьяна Петровна (Йошкар-Ола, Россия) ВТОРИЧНАЯ ЗАНЯТОСТЬ СТУДЕНТОВ ОЧНОЙ ФОРМЫ ОБУЧЕНИЯ	86
Комиссарова Татьяна Петровна (Йошкар-Ола, Россия) ОТНОШЕНИЕ СТУДЕНТОВ ВУЗОВ К МОЛОДЕЖНОМУ ЭКСТРЕМИЗМУ	90
Лаврентьев Сергей Юрьевич, Ахматшин Раниль Рамилович (Йошкар-Ола, Россия) ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ ПРИ РАЗРАБОТКЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ МАРШРУТОВ СТУДЕНТОВ КОЛЛЕДЖА.....	94
Latipova Dilnoza Shorasulovna (Tashkent, Uzbekistan) TASKS AND TEACHING ACTIVITIES	99
Мурадян Светлана Сергеевна, Мартиросян Мери Абеловна, Сумбатян Анна Смбаговна (Ереван, Армения) ФОРМЫ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА ДЕТЕЙ С НАРУШЕНИЯМИ СЛУХА.....	102
Мурадян Светлана Сергеевна, Мовсисян Кристине Артуровна, Кобелян Анжела Амбарцумовна (Ереван, Армения) КОММУНИКАТИВНАЯ СИСТЕМА ДЕТЕЙ С НАРУШЕНИЯМИ СЛУХА ..	107
Непша Олександр Вікторович, Опашко Ганна Іванівна, Рішко Аліна Русланівна (Мелітополь, Україна) ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНИХ ЗНАНЬ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ.....	111
Осокина Светлана Евгеньевна (Томск, Россия) СОДЕРЖАНИЕ ТЕМЫ «ИСКУССТВО ЭПОХИ ВОЗРОЖДЕНИЯ И ИСКУССТВО 17 СТОЛЕТИЯ» НА УРОКАХ ИСТОРИИ МИРОВОЙ КУЛЬТУРЫ	116
Оспанов Багдат Зекенович (Караганда, Казахстан) ФОРМАТИВНОЕ ОЦЕНИВАНИЕ НА УРОКАХ ИНФОРМАТИКИ В 4 КЛАССЕ	120
Петрова Юлия Андреевна, Сергеева Марина Варисовна (Йошкар-Ола, Россия) СОСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ КОНСАЛТИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ	123

УДК [373.5.091.33:91]:528.92

Непша Олександр Вікторович, Опашко Ганна Іванівна,
Рішко Аліна Русланівна
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
(Мелітополь, Україна)

ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНИХ ЗНАНЬ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ

Анотація. Одним з найважливіших завдань загальної середньої географічної освіти є формування картографічної компетентності учнів. Основу картографічної підготовки сучасної людини складають знання та вміння, отримані ним в процесі вивчення курсів географії в загальноосвітніх установах. Картографічні знання і вміння зосереджені переважно в курсах географії основної школи. Це пов'язано з необхідністю здійснення картографічної підготовки учнів, незалежно від того, чи отримують вони середню освіту, або обмежуються дев'ятирічною.

Ключові слова: картографічні знання, картографічні уявлення, картографічні навички та вміння, предмет географія, вчитель, учень.

Непша Александр Викторович, Опашко Анна Ивановна,
Ришко Алина Руслановна
Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого
(Мелитополь, Украина)

ФОРМИРОВАНИЕ КАРТОГРАФИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ В ШКОЛЬНОМ КУРСЕ ГЕОГРАФИИ

Аннотация. Одной из важнейших задач общего среднего географического образования является формирование картографической грамотности учащихся. Основу картографической подготовки современного человека составляют знания и умения, полученные им в процессе изучения курсов географии в общеобразовательных учреждениях. Картографические знания и умения сосредоточены преимущественно в курсах географии основной школы. Это связано с необходимостью осуществления картографической подготовки учащихся, независимо от того, получают ли они среднее образование, или ограничиваются девятилетним.

Ключевые слова: картографические знания, картографические представления, картографические навыки и умения, предмет география, учитель, ученик.

*Nepsha Oleksandr, Opashko Hanna, Rishko Alina
Melitopol Bogdan Khmelnytsky State Pedagogical University
(Melitopol, Ukraine)*

FORMATION OF CARTOGRAPHIC KNOWLEDGE IN SCHOOL COURSE OF GEOGRAPHY

Abstraction. *One of the most important tasks of general secondary geographic education is the formation of cartographic literacy of students. The basis of the cartographic preparation of modern man is the knowledge and skills acquired by him in the process of studying geography courses in educational institutions. Cartographic knowledge and skills are concentrated mainly in geography courses of the main school. This is due to the need for cartographic training of students, regardless of whether they receive secondary education, or are limited to nine years.*

Keywords: *cartographic knowledge, cartographic representations, cartographic skills and abilities, subject geography, teacher, student.*

Сучасний учитель завжди думає як краще і ефективніше донести учням зміст предмету, провести контроль знань. Особливістю предмету географії є поєднання тексту з картою, схемами, малюнками, профілями. Без карт не можна вивчати географію.

Роль карти в географії прекрасно визначив М. М. Баранський: «Карта – друга мова географії», до того ж мова більш економний і дохідливий [1]. Для учнів це джерело наукових знань і різнобічної інформації. Учитель повинен навчити учнів максимально використовувати зміст географічної карти, але навчити школярів працювати з картами різного змісту можна лише при здійсненні продуманої системи ускладнювання я завдань.

У наш час картографічна грамотність потрібна кожній людині не менше ніж комп'ютерна. Відсутність навичок і умінь користуватися картами, витягувати з них необхідну інформацію нерідко призводить до серйозних прорахунків у господарській і національній політиці, до помилок, що погіршує екологічну обстановку і умови життя людей [2, с. 348; 3, с.126].

Карта привертає увагу учнів, допомагає зосередитися і включає в роботу зорову пам'ять. Карта і текст підручника взаємодоповнюють один одного, сприяючи засвоєнню міцних знань. Привертаючи увагу школярів до карт, учитель повинен розбудити у кожного школяра інтерес до них, бажання повністю розібратися в їх змісті та значну частину його запам'ятати, пов'язавши вивчення карти із засвоєнням відповідного розділу підручника.

У підручниках міститься багато практичних завдань і вправ, що дозволяють школярам оволодіти картографічною азбукою. Однак деякі завдання, а також зміст тексту не завжди зрозумілі учням. Це зобов'язує вчителя ретельно продумати методичні прийоми ознайомлення учнів з новими картами [5].

На основі аналізу шкільної програми, виділяють три основні групи картографічних знань: картографічні уявлення, картографічні поняття, картографічні вміння та навички; це група компонентів першого порядку. У підпорядкуванні до неї знаходиться група компонентів другого порядку.

Наприклад, до складу групи «картографічні вміння та навички» входять три взаємопов'язані компоненти: читання карти, картографічні вміння та навички, вміння і навички складати карту [4, с. 130].

На основі аналізу науково-педагогічної літератури [2-8], була визначена структура формування картографічних знань учнів під час вивчення шкільного курсу географії і представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Структура картографічних знань учнів загальноосвітньої школи [2-8]

Картографічні уявлення	Картографічні поняття	Картографічні вміння та навички		
		Картографічні вміння та навички	Читання карти	Вміння і навички складати карту
Картографічні уявлення про розміщення і взаєморозміщення предметів і явищ на карті. Просторові уявлення про розміщення і розташування предметів і явищ. Уявлення про зміни окремих географічних об'єктів. Уявлення про динаміку зміни і руху об'єктів і явищ.	Загальне поняття про географічній карти. Поняття про різні типи карт. Поняття про масштаб. Поняття градусної сітки. Поняття про різні способи зображення географічних об'єктів і явищ на мапі.	Визначення та вимірювання по карті відстаней, напрямків. Орієнтування по карті в розміщенні, взаєморозміщенні і географічних об'єктів і явищ. Визначення по карті висот і глибин. Визначення напрямків і географічних координат на карті в градусах і кілометрах.	Розшифровка символіки карти (читання легенди). Розпізнавання об'єктів за умовними знаками. Відтворення назви і опис зовнішніх ознак об'єктів (номенклатура). Виявлення способів зображення об'єктів і явищ на картах різного змісту, їх аналіз. Складання опису по карті одиничних географічних об'єктів. Визначення географічного положення об'єкта на карті. Визначення зміни природних компонентів по меридіанах і паралелях, від підніжжя гір до вершин. Складання порівняльних характеристик географічних об'єктів і явищ. Встановлення зв'язків, взаємозв'язків і взаємозалежностей між окремими об'єктами і географічними явищами. Встановлення основних рис компонентів природи, природних комплексів. Складання комплексної характеристики території. Визначення закономірностей розміщення явищ. Складання описів і характеристик окремих територій (держав, економічних районів).	Складання картосхем, нанесення окремих об'єктів і явищ на контурну карту, складання карт різного змісту на основі контурної карти.

Географічна карта за своїми функціональними властивостями може розглядатися і як джерело знань, і як засіб формування картографічних методів пізнання, і як засіб формування просторових уявлень.

Як джерело знань, карта відображає мовою умовних знаків, символів, не тільки розміщення предметів на земній поверхні, а й характеристики самих зображених на ній предметів, не тільки їх стан, але і рух і зміна. Ці якості карти визначають одну з її найважливіших функцій – вона є незамінним засобом пізнання [9, с. 45].

У процесі вирішення навчальних завдань зміст основних картографічних понять розширюється. Все це забезпечує засвоєння загальних картографічних прийомів, контроль якості засвоєння яких здійснюється під час підсумкових контрольних робіт. Незнання карти перешкоджає, а часто унеможливорює оволодіння систематизованим комплексом знань, і не тільки картографічних. Робота з удосконалення картографічних знань учнів повинна бути самостійним напрямком і носити навіть випереджаючий характер. З огляду на значний обсяг і трудомісткість цієї роботи, пріоритет слід віддати методикам, націленим на раціоналізацію роботи учнів, стимулювання прагнення до самоосвіти [8, с. 122].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Баранский Н. Н. Методика преподавания экономической географии: пособие для учителей / Н.Н. Баранский. – М.: Учпедгиз, 1960. – 452 с.
2. Вінніченко Д.В. Картографічна грамотність як складова частина географічної культури учнів / Д.В. Вінніченко, О.В. Непша // Володимир-Волинський педагогічний коледж ім. А. Ю. Кримського: минушина, сучасність, майбуття: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнародною участю, присвяченої 80-річчю освітнього закладу; 28 листоп. 2019 р., м. Володимир-Волинський / упоряд., голов. ред. Б. Є. Жулковський. – Луцьк: Вежа-Друк, 2019. – С.348-350.
3. Назаренко Т. Г. Формування картографічної грамотності в учнів основної школи на уроках географії / Т. Г. Назаренко // Український педагогічний журнал. – № 3. – 2015. –С. 126-136
4. Непша О. Методичні підходи до роботи з картографічними посібниками на уроках географії / О. Непша, Л. Прохорова, Т. Зав'ялова // Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том II: Контексти ідентичності й свободи в освіті та науці: монографія / [Наукова редакція: Я. Г'єсяк, І. Зимомря, В. Ільницький. – Конін – Ужгород – Київ: Посвіт, 2019. – С.130-139.
5. Скуратович Я. Робота з картографічними матеріалами на уроках географії в загальноосвітніх навчальних закладах / Я. Скуратович. – Київ: НПП «Картографія», 2000. 16 с.
6. Левада О.М. Подходы к формированию картографических понятий в школьном курсе географии / О.М. Левада // Moderni vzmoženosti vědz – 2010: materiál V Meyináradni vědecko-praktická konf., 27 ledna-5 února 2010 r. – Praha: Chemie a chemická technologie «Ekologie». – С. 47-50.
7. Левада О. Формування картографічних компетентностей в шкільному курсі географії / О. Левада, В. Іванова, О. Непша // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія:

- «Педагогіка». – Вип. 2. Т. 21. – Мелітополь: Вид-во «Мелітополь», 2018. – С. 78–86.
8. Паламарчук Л. Б. Картознавча компетентність у шкільних курсах географії. Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. 2010. Вип. 11. С. 122–128.
9. Прохорова Л. А. Формування основ наукового світогляду учнів під час вивчення шкільного курсу географії / Л. А. Прохорова, Т. В. Зав'ялова // Інноваційні процеси в науці та освіті: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю (23 жовтня 2019 року): збірник тез. – Бердянськ: БДПУ, 2019. – С. 45-46.